

Slovenská spoločnosť pre štúdium a liečbu bolesti

Vážené kolegyně, kolegovia!

Rok sa s rokom zišiel a my Vás opäť pozdravujeme, tentoraz v čase Vianočných sviatkov. Posledne sme Vám písali list z algeziologickej kuchyne v horúcom lete, teraz, chvála Bohu, máme okolo seba skutočnú zimu. Veríme, že ste pri pečení koláčov, obal'ovaní kaprov a vôni čerstvo navarenej vianočnej kapustnice zabudli na starosti a problémy spojené s našou peknou, ale namáhavou prácou na ambulanciách a oddeleniach. Takže hor sa na lyžovačku, sánkovačku, alebo aspoň na príjemnú prechádzku rozprávkovou zimnou krajinou. A v tichu a teple rodinnej vianočnej pohody si môžete prečítať tento list výboru SSŠLB pre Vás. My Vám k najkrajším sviatkom v roku prajeme veľa kľudu, pohody a lásky a do nového milénia veľa zdraru, zdravia a síl do boja (nie len) s bolesťou. Veselé sviatky a šťastný nový rok 2000!

1. Poohliadnutie sa:

Od leta tohoto kalendárneho roku sa v našom odbore udiali viaceré zaujímavé udalosti:

- prijatie SSŠLB za riadneho člena IASP
- 7. Slovenské dialógy o bolesti v Nitre
- dohoda s Českou spoločnosťou pre liečbu bolesti o poriadaní spoločných dialógov o bolesti
- jednania so zdravotnými poisťovňami
- zmena systému volieb do výboru SSŠLB

2. Činnosť výboru SSŠLB:

Výbor SSŠLB sa od tohoročnej jari zišiel štyrikrát:

- 19.6.1999
- 3.9.1999
- 30.9.1999
- 3.12.1999

Okrem niektorých interných záležitostí výbor na svojich schôdzach prerokoval:

- budovanie odboru algeziológie vrátane zriaďovania subkatedry algeziológie
- pokračovanie a stratégiu jednaní so zdravotnými poisťovňami
- návrh zmeny volebného systému podľa doporučenia IASP
- spoluprácu s Českou spoločnosťou pre štúdium bolesti ohľadom organizovania spoločných dialógov o bolesti
- podanie návrhu hlavnej odborníčky odboru algeziológie na MZ SR na obsadenie funkcií krajských odborníkov nášho odboru
- najbližšie zasadanie výboru bude v piatok, dňa 4.2.2000.

3. Situácia v budovaní odboru:

1. Na požiadanie ústrednej komisie pre racionálnu farmakoterapiu a liekovú politiku boli MUDr. Kulichovou vypracované "Metodické pokyny k liečbe bolesti". Po pripomienkovaní prof. MUDr. Kriškom sa t.č. dopracovávajú (MUDr. L. Božeková, MUDr. Nemčíková).
 2. MUDr. Kulichová vypracovala "štandardné terapeutické postupy v algeziológii".
 3. Na Slovenskú akadémiu postgraduálneho vzdelávania bol podaný návrh na zriadenie Subkatedry algeziológie pod katedrou anesteziológie.
 4. Planované školiace miesta v algeziológii budú v r. 2000 prebiehať podľa plánu.
- Vypracovala Dr. Ľubomíra Nemčíková

4. Dotazník o algeziologických pracoviskách a členský poplatok:

Sústavne pretrvávajú problémy s komunikáciou medzi členmi spoločnosti a jej výborom. Výbor pozná len počet prihlásených členov SSŠLB, nevieme, kto členské platí a kto nie, kto je len pasívnym členom. V súčasnosti (k septembru 1999) má SSŠLB 207 registrovaných členov. V snahe o aktivizáciu členskej základne SSŠLB ako aj o zlepšenie evidencie platiacich členov sa výbor rozhodol poskytnúť výhodu zľavneného poplatku za časopis BOLEST tým členom, ktorí si platia členské pravidelne. Riešili sme to formou navýšenia členského poplatku o 100 SK na rok, čo pri cene ročného predplatného asi 120 ČK je pre každého nášho člena výhodné. Navýšenie členského bolo schválené plenárnou schôdzou SSŠLB, od budúceho roku by teda malo byť členské na SSŠLB celkovo 250,- SK. Súčasne Vás týmto žiadame o jeho uhradenie do konca februára, inak sa nám nepodarí časopis pre všetkých predplatiť!

Najaktívnejších členov našej spoločnosti by sme radi naďalej stimulovali v ich činnosti aj takou formou, že im SSŠLB zaplatí ročný členský poplatok do IASP. Výber bude prebiehať, ako každý rok, podľa týchto kritérií aktivít:

- práca v ambulancii bolesti
- práca vo výbore SSŠLB
- účasť na všetkých výročných kongresoch našej spoločnosti
- aktívna účasť na našich kongresoch
- príprava kongresov našej spoločnosti

Nakoľko sme sa stali riadnymi členmi IASP, stačí, aby bol minimálny počet platiacich členov národnej spoločnosti 13. Predseda spoločnosti má členstvo zdarma a ďalší 3 kolegovia si členské hradia sami resp. sponzormi. Tým budeme mať na budúci rok minimálne 18 členov IASP. Na základe týchto kritérií bolo členské do IASP na rok 2000 zaplatené týmto 14 kolegom:

Broďani Dušan, Martuliak Igor, Turčániová Zuzana, Hasárová Darina, Fabuš Stanislav, Salamonová Eva, Nemčíková Ľubomíra, Kralinský Karol, Ondrejkošová Alena, Štefan Ján, Mičiaková Katarína, Beržinec Peter, Šujanová Alena, Przewlocki Irzeneus.

Stále ešte pretrvávajú slabá účasť členov spoločnosti na našich akciách. Hlavné fórum priamej vzájomnej komunikácie – plenárna schôdza, má pravidelne tak nízku účasť členov, že sa na nej len s problémami vieme na niečo dohodnúť. Chýba nám aj objektívny prehľad o činnosti jednotlivých pracovísk bolesti, niektoré, ktoré dokonca evidujeme ako dominantné v okrese, alebo v kraji, dokonca (údajne!) prestali fungovať, zanikli a nedali nám o tom ani vedieť. Sme vo fáze ťažkého boja so zdravotnými poisťovňami o akceptovanie činnosti každej jednej ambulancie bolesti, a zisťujeme, že sa bijeme za pracovisko, ktoré už neexistuje. V databáze mnohokrát nemáme ani platné telefónne čísla na niektoré ambulancie, získavame ich len s veľkou námahou. Radi by sme urobili znovu poriadok v databáze, preto Vám

LIST ČLENOM -december 1999

posielame Dotazník o algeziologických pracoviskách. Ten, prosím, precízne vyplňte a čo je dôležité: odošlite ho na adresu našej predsedníčky, Dr. Kulichovej do konca februára!!!

5. Dohoda o štatúte generálneho a oficiálneho sponzora SSŠLB

Ako sme Vás informovali v ostatnom Liste členom, po dohode s našimi dlhoročnými partnermi - farmaceutickými firmami SLOVAKOFARMA a.s. a SLOVAY - PHARMA sa nám podarilo uzavrieť zmluvu, resp. dohodu o spolupráci. Tým sa f. SLOVAKOFARMA a.s. stala generálnym sponzorom našej SSŠLB a f. SLOVAY – PHARMA našim oficiálnym sponzorom.

6. Vyhodnotenie VII. Slovenských dialógov o bolesti:

7.Slovenské dialógy prebehli v peknom prostredí starobylej Nitry v priestoroch Agroinštitútu. Hoci bolo celé dianie v jednej budove a cenove aj čo sa týka vzdialenosti celkom dostupné, účasť sa nevymykala z priemeru. Možno povedať, že každým rokom sa stretávame, až na malé výnimky, s tými istými kolegami, o ktorých možno povedať, že tvoria jadro odbornej spoločnosti.

8.Dialógy o bolesti sa uskutočnia 8.9. - 9.9.2000 v Košiciach. 8.9.2000 popoludní odoznejú 4 vyžiadané prednášky na tému: Viscerálna bolesť. Po skončení odbornej časti sa uskutoční plenárna schôdza, na ktorej budú prednesené výsledky volieb a predstavený nový výbor spoločnosti. Druhý deň bude odborný program pokračovať sekciou paliatívnej medicíny a firemnými minisympóziami. Keďže sa v tomto roku uskutočnia dve akcie, kongresový poplatok bude iba 200 Sk.

- príprava spoločných Česko - Slovenských dialógov o bolesti

II Česko-Slovenské dialógy o bolesti sa uskutočnia 19.-21. 10.2000 v Rožňove pod Radhošťom. Za SSŠLB je v organizačnom výbore Dr.Hasárová, ktorá sa v čase 6. kongresu Českej spoločnosti pre štúdium a liečbu bolesti zúčastnila aj zasadnutia organizačného výboru. V rámci odborného programu by sa mal uskutočniť aj odborný program určený sestrám, pracujúcim na ambulanciách bolesti. Boli by sme radi, keby aj sestry zo Slovenska pripravili nejaké príspevky, podelili sa o svoje skúsenosti s prácou sestry, či hospicovou starostlivosťou. Pripravovaný je aj bohatý spoločenský program.

- správa z Vyročného Českého kongresu

V dňoch 11.11.1999 - 12.11.1999 sa v Prahe uskutočnil 6.kongres českej Spoločnosti pre štúdium a liečbu bolesti. Venovaný bol téme stále aktuálnej a v algeziologickej praxi frekventovanej: "Chronickej bolesti chrbta". Za našu spoločnosť sa aktívnou prednáškou prezenovala Dr.Hasárova a formou posterov sa o svoje skúsenosti podelili kolegovia z Centra pre liečbu bolesti z Banskej Bystrice MUDr. Priechinská a MUDr.Geistová. V pléne nás podporoval Dr.Broďani. Súčasne chceme odovzdať pozdravy zúčastnených zahraničných hostí prof. Bessona a prof. Varassiho, ktorí na predchádzajúci pobyt na Slovensku milo spomínali. Z ďalších zahraničných hostí sa na kongrese prezentovali odbornými prednáškami prof. Niv z Izraelu, prof. Erdin z Turecka a prof. Braseura z Francuzka.

Celý kongres sa niesol vo veľmi priateľskom duchu, výborne organizovaný, s prednáškami na vysokej odbornej úrovni. (Vypracovala Dr. Darina Hasárová.)

7. Spolupráca s inými odborníkmi:

Počas konania 7. dialógov o bolesti v Nitre sme založili základy (dúfajme že) trvalej - spolupráce medzi odborom algeziológie a spriaznenými odborníkmi FBLR a akupunktúry. Sú to časti medicíny, s ktorými prakticky denne prichádzame do kontaktu a ich postupy sú neoddeliteľnou súčasťou v liečbe našich pacientov. Bloky prednášok na nitrianskych Dialógoch, ktoré pripravili fyziatri a akupunkturisti, vyvolali v našich radoch veľký záujem, čo sa prejavilo aj na bohatej diskusii po ich odoznení. S akupunkturistami

sme užšiu spoluprácu začali koncom apríla t.r., kedy boli algeziológovia po prvýkrát uprednostnení pri výbere v účasti na kurze ušnej akupunktúry dr. Gressnera z Prahy. Z ďalších aktivít náš výbor dohodol s výborom spoločnosti akupunktúry (ktorý z algeziológov reprezentuje Dr. Ondrejkošičová) usporiadanie základného kurzu akupunktúry pre algeziológov. Ten by sa mal – podľa dohody s vedením subkatedry akupunktúry – konať v budúcom školskom roku, teda asi od septembra 2000. Bližšie informácie o tomto kurze uvedieme v ďalšom liste členom. Je pravdepodobné, že tento kurz sa bude konať už pod patronátom subkatedry algeziológie. Bližšie informácie budú u Dr. Ondrejkošičovej, prípadne u Dr. Martuliaka.

8. Zhodnotenie plenárnej schôdze.

Počas nitrianskych dialógov, ako každý rok, sa konala plenárna schôdza SSŠLB. Jej program bol nasledovný:

1. Informácia o aktuálnom zozname členskej základne SSŠLB (Dr. Hasárová) + informácie o členoch IASP
2. Prehľad o stave finančných prostriedkoch za obdobie od 1.1.1999 do 30.6.1999 (Dr. Turčániová)
3. Informácie o aktuálnom dianí v zahraničí, účasť na 9. Svetovom kongrese IASP vo Viedni, správa o začlenení našej spoločnosti za riadneho člena IASP a o zasadnutí výboru EFIC-u (Dr. Kulichová)
4. Zmena volebného poriadku, priebehu volieb (Dr. Kulichová, Dr. Martuliak)
5. Jednanie s poisťovňami, pripomienky, výhrady, odborná spôsobilosť (Dr. Nemčíková, Dr. Štefan)
6. Informácie o podujatiach v roku 2000 - II. Česko-slovenské dialógy o bolesti téma: neuropatická bolesť, 8. Dialógy o bolesti v Košiciach - téma: viscerálna bolesť

Program bol Výborom SSŠLB schválený, zúčastnili sa všetci členovia spoločnosti.

Zápisnica z plenárnej schôdze SSŠLB - Nitra 1.10. 1999 (počas 7. Dialógov o bolesti). Plenárnu schôdzu viedla podpredsedníčka SSŠLB Dr. Hasárová.

1. Dr. Kulichová privítala všetkých zúčastnených a informovala o 9. Svetovom kongrese IASP vo Viedni, kde sa naša spoločnosť stala riadnym členom IASP. IASP ako vrcholný orgán má možnosť záštitovať mnohých dôležitých akcií spoločnosti, novozvolený šéf prof. Sessel má tendenciu podporovať a rozvíjať hlavne edukáciu, IASP môže garantovať rôzne granty na študijné pobyty v zahraničí, čím sa otvára cesta aj niektorým našim aktívnym členom na možnosti štúdia v zahraničí.
2. O stave členskej základne SSŠLB, ako aj o nových členoch IASP, informovala Dr. Hasárová. Upozornila, že pri súčasnom počte členov SSŠLB (207) je veľké percento neplatiacich členov. Keďže je táto skutočnosť pre spoločnosť zaťažujúca, zvažuje sa prípadné vylúčenie neplatiacich členov.
3. O stave finančných prostriedkov za uplynulé polročné obdobie informovala Dr. Turčániová. Napriek väčším výdavkom, ktoré bolo potrebné v predchádzajúcom polroku uhradiť, konto Spoločnosti sa udržalo na prijateľnej úrovni, definitívne zhodnotenie finančnej situácie bude možné až po úhrade všetkých finančných pohľadávok súvisiacich s poslednou odbornou akciou (7. Dialógy o bolesti). Podľa koncového stavu sa bude uvažovať aj o úhrade členského poplatku IASP (za člena 40 dolárov), pri počte 25 členov, v budúcnosti nebude možné uhrádzať členské všetkým členom, bude prihladené na aktivity jednotlivcov.
4. V rámci finančnej situácie SSŠLB Dr. Hasárová navrhla zvýšenie členského poplatku o 100 Sk (celková suma pre jedného člena bude 150 Sk) od roku 2000, pričom uvedená suma by bola použitá na nákup časopisu Bolest pre každého platiaceho člena - tento návrh bol odsúhlasený.
5. O jednaniach so zdravotnými poisťovňami striedavo referovali Dr. Štefan a Dr. Nemčíková. Nevyhnutným predpokladom spolupráce je vypracovanie bodovníka výkonov, resp. zviditeľnenie platenia výkonov, ktoré sú zatiaľ zahrnuté len v práci anesteziológov alebo neurológov. Z požiadaviek zástupcov

LIST ČLENOM -december 1999

poistovní je dôležitá garancia odborností ambulancií s množným presunom financií na osamostatnené ambulance.

6. Príprava vzdelávania - referovala dr. Nemčíková - návrh na špecializovanú náplň odboru - potrebné je vytvorenie určitého systému vzdelávania zriadením subkatedry algeziológie v rámci katedry anesteziológie a intenzívnej medicíny návrh podaný.

7. Rôzne – diskusia. V širokej diskusii sa hovorilo hlavne k zmene stanov organizácie volieb, potreby presne definovať zmeny a schvaľovanie nových návrhov.

Dr. Martuliak informoval o prebehnutom jednaní s riaditeľom oddelenia marketingu f. SLOVAKOFARMA a.s. - Dr. Križanom – o štatúte generálneho sponzora našej spoločnosti. Dr. Nincová upozornila na obmedzenú preskripciu liekov pre algeziológov a informovala sa, či sa v tejto záležitosti podnikli potrebné kroky. Dr. Ondrejčovičová upozornila na bodovanie odborných akcií a potrebu ustanoveniu sekcie algeziológie v rámci Lekárskej. komory. Dr. Cívik navrhol vypracovať materiál na založenie sekcie algeziológie po kontakte s Dr. Petříčkom.

Dr. Kulichová apelovala na členov Spoločnosti na užšiu spoluprácu, skordinovanie jednotlivých aktivít s oznámením aspoň jednému členovi výboru. Na záver diskusie sa hlasovalo o zvýšení členského poplatku o 100 Sk (ako príspevok na časopis Bolesť) - jednohlasne odsúhlasené.

Ďalším bodom hlasovania bola úprava volieb na rok 2000 - zmena volebného poriadku na budúce volebné obdobie - jeden proti, dvaja sa zdržali hlasovania, volebná komisia bola schválená jednohlasne.

Na záver schôdze Dr. Kulichová pozvala všetkých členov spoločnosti na odborné akcie v roku 2000 - II. Česko-slovenské dialógy o bolesti na tému neuropatická bolesť a 8. Slovenské dialógy o bolesti v dňoch 8.- 9.9.2000 v Košiciach na tému viscerálna bolesť. (Zapísala MUDr. Z. Turčániová, tajomníčka SSŠLB).

9. Príprava volieb na budúci rok

V rámci plenárnej schôdze Dr. Martuliak podal návrh o príprave volieb SSŠLB v roku 2000, a hlavne zmenu volebného poriadku (zmena zodpovedá schéme volebného poriadku IASP). Voľby by mali prebiehať listovou formou (všetkým členom budú zaslané opečiatkované hlasovacie lístky + zoznam členov SSŠLB) v dvoch kolách. V I. kole bude vybraných 14 kandidátov z celého pléna SSŠLB, v II. kole sa vyberú 7 členovia Výboru SSŠLB. Títo členovia Výboru zvolia predsedu. Podľa stanov IASP sa v nasledujúcom období (nasledujúce 4 roky) terajší podpredseda automaticky stáva predsedom spoločnosti a predseda ostáva rádovým členom, to znamená, že nový výbor by mal mať 9 členov (7 nových a 2 z minlého výboru) a zvolený predseda bude výkonný až po uplynutí 4 rokov. Dr. Martuliak podal návrh na členovi volebnej komisie (predtým ako kandidáti odsúhlasení Výborom SSŠLB) - Dr. Martuliak, Dr. Kelementová, Dr. Longauerová, títo boli plenárnou schôdzou jednohlasne odsúhlasení.

10. Informácie o niektorých odborných akciách na rok 1999:

- 8. Slovenské dialógy o bolesti, 8. - 9. september 2000, Košice (hlavná téma: viscerálna bolesť)
- II. česko – slovenské dialógy o bolesti, 19. – 21. októbra 2000, Rožnov pod Radhoštěm (hlavná téma neuropatická bolesť, inf. telef: 00420 47/ 553 1098)
- 6. žilinská konferencia o bolesti – 15.6.2000, Žilina, (hlavná téma: bolesť a herpetická infekcia)
- The Progress of Pain, 19-24 March 2000, Melbourne, Victoria, Australia
- The International Symposium on Regional Anesthesia and Pain Medicine, May 31 – June 3, 2000, Québec City, Canada
- The 5th International Symposium on Paediatric Pain, 18-21 June 2000, London, UK

8.Slovenské dialógy o bolesti, 8. - 9. september 2000, Košice
--

LIST ČLENOM -december 1999

- The International symposium Satellite of 9th Congress of the Pain Clinic, July 12-13, 2000, Tokyo, Japan
- The Worldwide Pain Conference, July 15-21, 2000, San Francisco, USA
- Headache WORLD 2000, 3-7 September 2000, London, UK
- The Pain in Europe III – The 3rd Congress of EFIC, 27-30 Sept. 2000, Nice, France
- The Syrian International Congress on Pain, 14-17 October 2000, Damascus, Syria
- The 4th Conference on Pain Management and Chemical Dependency, Dec.7-9, 2000, Washington, USA

11. Rôzne informácie

Zmena formy a obsahu listu členom

List členom je hlavný komunikačný kanál všetkých algeziológov a s nimi spriaznených duší. V súčasnosti ho číta vyše 200 lekárov na Slovensku. Na základe doporučenia IASP by sme mali z neho urobiť oficiálny kontaktný materiál našej spoločnosti. Preto sa výbor rozhodol zmeniť charakter Listu členom výraznejším spôsobom.

- list nazveme pravdepodobne Informačný bulletin, Newsletter, Algeziologické listy alebo podobne
- bude vychádzať pravidelne 4x ročne ako jarné, letné, jesenné a zimné číslo (koniec marca, júna, septembra a decembra)
- obohatíme ho o komplexné spravodajstvo z diania v odbore algeziológia a vo výbore SSŠLB
- budú tu uverejňované informácie o aktivitách subkatedry algeziológie a vzdelávaní v odbore celkove
- v každom čísle budeme postupne publikovať aj odborné články zo zahraničných ale aj našich zdrojov, takže bude – spolu s časopisom BOLEST – slúžiť aj ako vzdelávacie médium pre nás všetkých
- list bude slúžiť aj na prenos informácií z IASP a EFIC pre všetkých našich členov
- Naďalej ostáva v platnosti výzva z ostatného listu členom, kde Vás žiadame o zasielanie Vašich príspevkov. Využite preto tento priestor na publikáciu svojich skúseností, názorov a podnetov. Tiež tu môžeme uverejniť Vaše oznamy o lokálnych a regionálnych aktivitách, podeliť sa so skúsenosťami a problémami s budovaním a činnosťou svojich pracovísk, oznámiť skúsenosti zo zahraničných stáží, inzeráty a podobne. Za týmto účelom chceme v Liste členom zriadiť rubriku Verejné fórum, kde by sme sa mohli vzájomne informovať o akýchkoľvek problémoch, názoroch a aktivitách na poli liečby bolesti. Netrepezlivo čakáme na Vaše príspevky a ďalšie nápady, ktoré zasielajte (na diskete, E-mailom) do redakcie listu členom a centra databázy na adresu: MUDr. Igor Martuliak, Centrum bolesti, NsP F.D.Roosevelta, Nám. L.Svobodu 1, 975 17 Banská Bystrica, tel. 088/ 441 2179, E-mail: picubb@psgnetbb.sk Veríme, že zmena obsahu aj formy listu prispeje ku Vašej spokojnosti i informovanosti.

12. Záverom:

Tak že toto je z našej strany všetko. Ešte raz Vám prajeme spokojné Vianoce a do nového roku veľa šťastia a zdravia! V budúcom tisícročí dovidenia.

V Banskej Bystrici, dňa 22. decembra 1999

za výbor SSŠLB predsedkyňa
MUDr. Marta Kulichová, CSc.

List vypracoval Dr. Igor Martuliak